

1. NA KATERI 2 VRSTI DELIMO RAČUNOVODSTVO? KAJ JE PREDMET SPREMLJANJA IN PROUČEVANJA POSAMEZNE VRSTE RAČUNOVODSTVA?

a) Finančno sporoča podatke o poslovanju podjetja zunanjim uporabnikom (lastnikom, bankam...) oz. spremlja in proučuje poslovanje poslovnega sistema, ki je povezano z drugimi. Funkcija je, da pripravlja podatke in informacije o sredstvih podjetja in obveznosti do njihovih virov s posebnim poudarkom na finančnih razmerjih z drugimi ter o boničkonosnosti poslovanja oz. o poslovnem in finančnem izidu celotnega poslovnega sistema. b) Stroškovno (notranje ali obratno): povezano je s poslovnjem znotraj samega poslovnega sistema. Spremlja in proučuje prvine poslovnega procesa od trenutka, ko so že ma voljo, čeprav jih še ne troši; stroške in poslovne učinke; poslovni izid za posamezne dele poslovnega sistema. Razlika: Za fin. računovodstvo so pomembne kategorije, ki kažejo finančno stanje podjetja ali finančno razmerje od drugih (denar, terjatve...). Stroškovno računovodstvo podrobneje spremlja in proučuje prvine in stroške poslovnega sistema (osnovna sredstva, material, plače...) ter poslovni izid posameznih organiziranih enot v sistemu.

2. RAZLIKA MED FINANČNO IN RAČUNOVODSKO FUNKCIJO PODJETJA!

Finančna funkcija v širšem smislu vsebuje priskrbovanje, preoblikovanje in vračanje sredstev ter preoblikovnje obveznosti do virov sredstev. Vključuje tudi priskrbovanje sredstev (denarja) oz. financiranje v ožjem smislu, vračanje sredstev za zmanjšanje dolgov oz. definciranje, preoblikovanje sredstev za uporabo finančnih sredstev oz. investiranje in vračanje ne finančnih sredstev v denar oz. detinvestiranje. Pri računovodski funkciji govorimo o celoti štirih funkcij: -knjigovodstva, ki je del funkcije obravnavanja podatkov o preteklosti, -računovodskega načrtovanja, ki je del funkcije obravnavanja podatkov v prihodnosti, -računovodskega nadzora, ki je del funkcije nadziranja obravnave podatkov, -računovodske analize, ki je del funkcije analiziranje podatkov.

RAZLIKA MED RAČUNOVODSTVOM IN FIN. FUNKCIJO!

Finančna funkcija je temeljna poslovna funkcija (finančna v ožjem smislu, investiranje, dezinvestiranje, definciranje). Računovodstvo je osrednji del, je spreminjanje in povečanje pojavov, ki so povezani s poslovnjem kakega poslovnega sistema.

3. KAJ JE RAČUNOVODSKO NADZIRANJE IN RAZLOŽI V ČEM SE RAZLIKUJE OD NADZIRANJA KOT UPRAVLJALNE FUNKCIJE?

Je ugotavljanje pravilnosti in odpravljanje nepravilnosti v vseh delih računovodstva. Nanaša se na računovodske podatke. Cilj je dobivanje zanesljivih računovodskih informacij in večja usklajenost poslovanja z notranjim in zunanjim sodili pravilnosti. Pojavlja se kot kontroliranje, inšpiranje ali revidiranje. Razlika: računovodsko nadziranje s svojim vplivom na zanesljivost računovodskih obračunov pomaga nadziranju kot upravljalni funkciji. Z računovodskim nadziranjem se ustvarja podlaga za nadziranje procesov in stanj s čimer se ukvarjajo upravljalci in poslovodstvo.

4. OPREDELITEV RAČUNOVODSKE ANALIZE IN POJASNITE NJEGOVO POVEZAVO Z UPRAVLJALNIM FUNKCIJAMI!

Je presojanje in pojasnjevanje stanja in uspešnosti oz. neuspešnosti poslovanja podjetja. Zasnovo je na primerjanju podatkov v računovodskih obračunih ali predračunih, ugotavljanju odmikov med njimi, vzrokov in posledic. Sestavni del je tudi oblikovanje predlogov za

izboljšanje poslovnih procesov in stanj. Temelji na računovodskih podatkih, ki morajo biti zbrani in urejeni. Analiza zahteva metodično usklajevanje predračunov ali obračunov in prilagajanje knjigovodske evidence spremembam. Na koncu mora biti tudi obrazložitev z besedami in številkami. –Povezava računovodskega analiziranja z načrtovanjem kot upravljalno funkcijo je, da rezultati analize lahko vpijejo na poslovodke odločitve glede ciljev prihodnjega poslovanja. – Povezava rač. analiziranja z nadziranjem kot upravljalno funkcijo je, da analiza dopolnjuje informacijsko podlago za sprejemanje poslovnih odločitev v okviru nadziranja kot upravljalne funkcije (odločit o spremembi, kaznovanju, nagrajevanju...).

5. POVEZAVA RAČUNOVODSKEGA PREDRAČUNAVANJA Z UPRAVLJALSKIMI FUNKCIJAMI!

Računovodski predračuni so podlaga za upravljalno odločanje in usklajevanje poslovanja poslovnega sistema.

a) Povezanost računovodskega predračunavanja z upravljalnim načrtovanjem je, da računovodski predračuni omogočajo načrtovanje kot upravljalno funkcijo s tem, da zagotavljajo formalne in kvantitativne načrte podjetja, ki jih upravljalni podsistem sprejme in s tem postane tudi odgovoren za njihovo uresničitev; razkrijejo nove podatke o prihodnosti delovanja podjetja za zmanjšanje tveganja podjetja. Če je možnih več različic poslovnih odločitev, je treba s predračuni vsake različice ugotoviti ustrezno odločanje. Bolj je zapleteno in negotovo okolje poslovanja podjetja, bolj skrbno in v večjih različicah je treba pripravljati predračune.

b) Povezanost računovodskega predračunavanja z upravljalno funkcijo organiziranja s tem, da se morajo predračuni nižjih enot skladati s predračunom celotnega podjetja, če tega ni, ima podjetje malo možnosti za uresničitev cilja.

c) Povezanost računovodskega predračunavanja z vodenjem kot UF je, da so predračuni vodilo za ukrepanje (vsebuje zaželeno in ustrezno stanje), so podlaga za merjenje in ocenjevanje delovanja poslovodij in s tem vplivajo na motivacijo poslovodij in zaposlenih, so komunikacijsko sredstvo med poslovodstvom podjetja in so sredstva zagotovljena obveščenosti poslovodij.

d) Povezanost računovodskega predračunavanja z upravljalnim nadziranjem je, da s tem razumemo presojanje pravilnosti delovanja in odklanjanja nepravilnosti pri njem. Sprejeti predračuni so sodilo pri presojanju tistega, kar je bilo uresničeno ali pa se zgolj zaustavijo v okviru računovodskega analiziranja.

6. TRI RAZLIKE MED KONTROLIRANJEM, REVIDIRANJEM IN INŠPICIRANJEM

-Kontrolni organi so vedno povezani s potekom nadziranih pojavov, revidiranje in inšpiciranje pa poteka samo po potrebi; revizijski in inšpekcijski organi niso v zvezi s potekom nadziranega poslovanja.

-Kontrolo izvajajo vedno stalni organi na kraju samem ali organi po načeku stalnosti, medtem ko revizijski in inšpekcijski organi nikoli ne delujejo po načelu stalnosti na tistem področju, ki ga je treba nadzirati.

–Kontrolni organi kontrolirajo sprotno poslovanje (poteka vzporedno s kontrolnim poslovanjem), medtem ko revidiranje in inšpiciranje potekata vedno kasneje (ti organi gledajo le nazaj in presojujejo preteklost).

–Kontroliranje ima preprečevalni značaj, revizija in inšpekcija pa imata popravljalni značaj.

–Kontroliranje ima preprečevalni značaj, prihaja do napak, ker sproti primerja nalogo ali prepis v izvajanju revizija in inšpekcija imata popravljalni značaj, ker potekata šele tedaj ko je nadzorni poslovni proces že končan.

7. KAJ SO STROŠKOVNA MESTA IN KAKŠEN JE NJIHOV NAMEN?

Stroškovna mesta so funkcijsko, prostorsko ali stvarno zaokroženi deli podjetja, na katerih ali v zvezi s katerim se pri poslovanju pojavljajo stroški, ki jih je mogoče razporediti na posamezne stroškovne nosilce in je zanje nekdo odgovoren. Njihov namen je: omogočiti popolnejši obračun stroškov posameznih poslovnih učinkih in omogočiti pregled gibanja stroškov na tistih področjih, kjer nastaja zanje odgovornost.

8. OREDELI CILJ ZUNANJEGA REVIDIRANJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV IN NAVEDITE MNENJA, KI JIH LAHKO PODA REVIZOR!

Zunanje revidiranje lahko opredelimo kot kasnejše presojanje poštenosti in resničnosti navedb v letni bilanci stanja, izkazu uspeha, izkazu fin. tokov in drugih poročilih v zaključenem računu podjetja. Cilj revizije je omogočiti revizorju izraziti mnenje. To vrsto računovodskega nadziranja opravlja neodvisni in pooblaščen revizor v dveh delih: v prvem delu prouči notranje kontrole poslovnega sistema, v drugem pa na podlagi 1. dela ugotovitev preuči posamezne postavke v računovodskih izkazih. Revizor lahko v svojem poročilu izrazi mnenje s pridržkom; negativno mnenje brez zadržka (pozitivno mnenje, izkazi so realni in objektivni); mnenje s pridržkom; negativno mnenje (izkazi so nerealni in neobjektivni) in mnenje lahko zavrne.

9. V ČEM SE RAZLIKUJEJO NOTRANJE KNJIGOVODSKE LISTINE OD ZUNANJIH?

Zunanje KL nastanejo izven poslovnega sistema (npr. rač. dobavitelja, prejeta dobavnica ali bremepis), medtem ko notranje nastajajo znotraj poslovnega sistema na mestih, kjer nastajajo poslovni dogodki (npr. izdajnica materiala, obračun amortizacije).

10. KAJ SO PRITOKI (ODTOKI) SREDSTEV IN V KATEREM RAČUNOVODSKEM IZKAZU BI JIH NAŠLI?

Pritoki predstavljajo zmanjšanje nedenarnih sredstev (dezinvestiranje) in povečanje obv. do virov sredstev (novo financiranje), -odtoki predstavljajo zmanjšanje obveznosti do virov sredstev (definanciranje) in povečanje nedenarnih sredstev (investiranje). Našli ni jih v računovodskem izkazu finančnih tokov.

11. KAJ JE BISTVO GIBLJIVEGA PREDRAČUNA STROŠKOV?

So najuspešnejši način za spremljanje obnašanja standardnih stroškov glede na različen obseg proizvodnje ali dejavnosti. Tu so prikazani tako neposredni kot spolšni proizvodjalni stroški po posameznih stroškovnih mestih odgovornosti pri različnem obsegu proizvodnje. Upoštevana je že različnost gibanja stalnih in spremenljivih delov splošnih stroškov.

12. KAJ SO STROŠKOVNI NOSILCI?

So proizvodi ali opravljene storitve, zaradi katerih so stroški nastali in s katerimi so tudi povezani. Lahko je celotna količina istovrstnih ali sorodnih poslovnih učinkov obdobja (pri množični dejavnosti) oz. serija poslovnih učinkov (serijska dejavnost), posamezen poslovni učinek ali del poslovnega učinka (posamična dejavnost).

13. KAJ SO KNJIGOVODSKE LISTINE (IZVIRNE IN IZVEDENE)? NAVEDITE IN OPIŠITE VRSTE PODATKOV NA KNJIGOVODSKI LISTINI!

Knjigovodska listina je pisno pričevanje o nastanku poslovnega dogodka ter služi kot podlaga za vnašanje knjigovodskih podatkov v poslovne knjige in kontroliranje poslovnega dogodka, ki ga izpričuje. Brez knjigovodske listine za knjigovodstvo poslovni dogodek ne obstaja. Knjigovodske listine nastajajo tam, kjer nastajajo poslovni dogodki, kar pomeni, da knjigovodstvo le zbira knjigovodske listine zaradi njihovega kasnejšega urejevanja, obdelovanja in hranjenja. –Izvirne knjigovodske listine. Knjigovodske listine lahko nastajajo tudi znotraj knjigovodstva izvedene knjigovodske listine. Podatke uvrstimo v 4 skupine: -podatki o časovni enoti nastanka poslovnega dogodka (časovni podatek): datum računa. –Podatki o ekonomskih kategorijah, ki so predmet poslovnega dogodka in opredeljujejo njegovo vsebino (vsebinski podatek): rač. se nanaša na deske, kar pomeni spremembo. –Podatki o znesku spremembe zadevne ekonomske kategorije, ki opredeljujejo v denarju izražen obseg spremembe (vrednostni podatek): znesek računa. –Podatki o lastniku ekonomskih kategorij, ki so predmeti poslovnega dogodka in podatki o odgovornih osebah (splošni podatki): naziv izdajatelja ali prejemnika računa.

14. BISTVO PRIHODKOVNEGA MESTA

Je mesto odgovornosti, na katerem poslovodja odloča in je odgovoren v okviru svojih pooblastil samo v zvezi z načrtovalnimi prihodki. Je tudi diskrecijsko stroškovno mesto odgovornosti, ker tu nastajajo stroški, ki jih je težko opredeliti kot standardne stroške.

15. OPREDEELITEV SPREMENLJIVIH SPLOŠNIH PROIZVAJALNIH STROŠKOV + PRIMER

To so stroški, ki se spreminjajo z obsegom proizvodnje (večji je obseg – višji je strošek in obratno),, nastajajo na proizvodjalnih stroškovnih mestih, ni jih mogoče zajeti ob času njihovega nastanka, temveč jih moramo s koeficientom dodatka splošnih (ključni) razporediti na posamezne poslovne učinke. Pr.: strošek vzdrževanja, strošek amortizacije...

16. RAZLIKA MED SREDSTVI IN KAPITALOM

Sredstva imajo v proučevanem trenutku pojavnostne oblike stvari, pravic in denarja, a jih že v naslednjem trenutku lahko deloma spremejijo skladno s potekom celotnega poslovnega procesa. Predstavlja premoženje podjetja v danem trenutku. Kapital predstavlja trajen vir financiranja, ki so ga v podjetje vložili lastniki ali pa je nastal z uspešnim poslovanjem podjetja. Izraža lastniško financiranje podjetja in z vidika podjetja njegovo obveznost do lastnikov. Kapitala ne moremo enačiti s proizvodjalnimi zmogljivostmi ali z denarjem.

17. KAJ JE IZGUBA IN KAKO SE LAHKO PORAVNA?

Izguba je razlika med večjimi odhodki in prihodki, je negativni poslovni izid. Poravnava se v okviru izrednih odhodkov najkasneje v 5-ih letih po nastanku: dotacije, subvencije, odpisi obveznosti do upnikov ali se zmanjšujejo do tedaj izkazane terjatve.

18. DEBETNI PROMET 10.000 d.e. NA KONTU DOBAVITELJ!

Debetni promet 10.000 d.e. pomeni seštevek vseh zmanjšanj na konzu dobavitelj.

19. RAZLIKE MED GLAVNIMI (TEMELJNIMI) IN POMOŽNIMI POSLOVNIMI KNJIGAMI!

V glavni knjigi spremljamo spremembe in stanja ekonomskih kategorij ločeno po posameznih ekonomskih kategorij spremembe na zgoščeni oz. sintetični ravni. Razdeljena je na posamezne liste ali konte (temeljni, zbirni ali simetrični). V pomožnih poslovnih knjigah pa so ekonomske kategorije prikazane podobno (analitično), dodani so tudi količinski podatki in pri zapisovanju dogodkov se uporablja tehnika enostavnega knjigovodstva.

20. RAZLIKA MED REZERVAMI IN DOLGOROČNIMI REZERVACIJAMI!

Rezerve so namensko opredeljeni del čistega dobička, ki služi poravnavanju možnih izgub v prihodnjih letih. Se letno povečuje pri delitvi čistega dobička, zmanjšujejo pri poravnavanju izgub. Ni jih mogoče razdeliti med lastnike v obliki dividend ali deležev iz dobička. Dolgoročne rezervacije so pasivne časovne razmejitve, ki so vzpostavljene za obvetnosti, za katere se lahko pričakuje, da bodo nastopile v prihodnosti šele čez več kot leto dni, in obveznosti katerih nastanek ter velikost sta negotova. Niso rezervacije denarja, temveč le omogočajo čim bolj pravilen obračun oziroma razmejitev stroškov in prihodkov med posameznimi leti. Upoštevati je potrebno tudi slabo ime, ki se pojavi pri nakupu drugega podjetja.

21. OPREDELI AMORTIZLJIV ZNESEK IN POPRAVEK VREDNOSTI!

Amortizljiv znesek je osnova za izračun amortizacije, ki ga dobimo tako, da od nabave vrednosti odštejemo preostanek vrednosti (tista vrednost osnovnih sredstev po koncu porabe oz. amortizacije). Popravek vrednosti osnovnega sredstva je tisti del nabavne vrednosti, ki je že preko amortiziranja zapustil prvotno obliko osnovnega sredstva. Pove nam, kolikšna vrednost osnovnega sredstva je bila že amortizirana od trenutka usposabitve osnovnega sredstva do danes. Enak je seštevku stroškov amortizacije nekega osnovnega sredstva v dosedanem obdobju uporabe sredstva.

22. BILANCA STANJA

Je računski izkaz, ki prikazuje višino in strukturo in obveznosti do virov sredstev podjetja na določen dan. Prikazuje premoženje s katerim podjetje razpolaga na določen dan in vire financiranja, s katerim podjetje financira to premoženje. Kaže nam finančni položaj podjetja na določen dan. Ima aktivno stran (prikazana sredstva) in pasivno stran (prikazane obveznosti do virov sredstev). Aktiva mora biti enaka pasivi.

23. NOTRANJE REVIDIRANJE IN NJEGOVE NALOGE!

Je kasnejše presojanje pravilnosti sistema računovodskega kontroliranja podatkov in zanesljivosti njegovega delovanja. Spada v informacijski podsistem poslovnega sistema, ga izvajajo zaposleni v podjetju, ki so organizirani zunaj računovodske službe podjetja. Nanaša se na prav vse tiste pojave v podjetju, ki se izražajo v računovodskih podatkih in računovodskih informacijah. Naloga: - zagotavlja pravilnost podatkov, ki vstopajo v inf. podsistem in ki so obravavani v njem, a tudi pravilnosti informacij, ki izstopajo iz njega, - zagotavljanje zanesljivosti in popolnosti inf., ki so potrebne pri odločanju v okviru upravljalnega podsistema.

24. BISTVO PREDRAČUNA PROGRAMOV IN PREDRAČUNA PO MESTIH ODGOVORNOSTI! NAŠTEJ MESTA ODGOVORNOSTI!

Predračun programov je sestavljen iz pričakovanih prihodkov in stroškov (odhodkov) glavnih programov (proizvodov), ki jih bo podjetje izvajalo. Uporabljajo se za poslovodsko ocenjevanje in ugotavljanje uspešnosti izvajanja posameznih programov oz. za odločanje o tem, katere dejavnosti se bodo v podjetju opravljale in za njihovo usklajenost. Predračun po mestih odgovornosti (organizacijskih enotah) vsebuje načrtovano poslovanje posameznih mest odgovornosti in prikazuje pričakovano uspešnost in učinkovitost poslovanja posameznega poslovodje na nekem mestu odgovornosti. Mesta so predračun stroškovnega mesta odgovornosti, predračun prihodkovnega mesta odgovornosti, predračun dobičkovega in naložbenega mesta odgovornosti.

25. RAZLIKA MED IZKAZOM FINANČNIH IN DENARNIH TOKOV!

Fin. tokovi prikazujejo prитоke (povečanje sredstev) in odtоke (zmanjšanje sredstev) v določenem obdobju. Denarni tokovi prikazujejo prejеmke (povečanje denarnih sredstev) in izdatke (zmanjšanje denarnih sredstev) v posameznem obdobju.

26. 4 TEMELJNE BILANČNE SPREMEMBE!

- Povečanje sredstev in povečanje obveznosti do virov sredstev: najamemo posojilo pri banki.
- Povečanju ene vrste sledi zmanjšanje druge vrste sredstev: blagajnik položi gotovino na ŽR.
- Zmanjšanje sredstev in zmanjšanje obveznosti do virov sredstev: plčilo rač. za 2.000SIT.
- Zmanjšanje ene vrste obveznosti do virov sredstev in povečanje druge vrste obveznosti do virov sredstev: kratkoročno posojilo nam banka spremeni v dolgoročno.

27. 4 IZVEDENE BILANČNE VKNJIZBE

- Povečanje sredstev in povečanje prihodkov: kupcem izstavimo račun za prodane izvode.
- Zmanjšanje sredstev in povečanje odhodkov: stroški prodanih proizvodov.
- Povečanje obveznosti do virov sredstev in povečanje odhodkov: dobavitelj nam zaračuna zamudne obresti.
- Zmanjšanje obveznosti do virov sredstev in povečanje prihodkov: dobavitelj nam po izteku obračunskega obdobja odobri popust.

28. DEBETNI PROMET 100 SIT NA AKTIVNEM KONTU

Pomeni seštevек vseh povečanj na tem kontu.

29. RAZLIKA MED RAČUNOVODSTVOM IN KNJIGOVODSTVOM

Knjigovodstvo je le ena izmed štirih računovodskih funkci. Knjigovodstvo je vrsta evidentiranja poslovanja, v okviru katerega gre za sistematično zbiranje, urejanje, obdelovanje in shranjevanje knjigovodskih podatkov in informacij ter njihovo posredovanje posameznih uporabnikom. Je del funkcije obravnavanja podatkov o preteklosti. Računovodstvo je osrednji del informacijskega sistema, ki ima 4 funkcije, s katerimi skrbimo za pravilnost računovodskih informacij. Te funkcije pa so knjigovodstvo, računovodstvo, računovodsko predračunavanje, računovodsko analiziranje in računovodsko nadziranje.

30. KATERE VRSTE PODATKOV NAJDETE NA RAČUNOVODSKI LISTINI? +2 PRIMERA

časovni podatek – datum računa,
vsebinski podatek – iz rač. je razvidno za kaj gre,
vrednostni podatek – znesek (zmnožek količine in cene),
splošni podatek – naziv izdajatelja rač., št. rač., podpis...

31. 2 NAČINA KAKO BI POVEČALI KAPITAL PODJETJA

- Sprejeti nove družbenike, novi osnovni oz. ustanovitveni kapital.
- Pospešiti proizvodnjo in prodajo izdelkov pridemo do večjega dobička.

32. NA KATERE TRI KAZALNIKE RAZČLENITE DONOSNOST KAPITALA?

Donosnost kapitala=čisti Db/povprečno stnje kapitala. kazalnik kaže, koliko d.e. je ustvarila 1 d.e. kapitala. Donosnost kapitala pa je odvisna na eni strani od donosnosti sredstev, na drugi strani pa od strukture virov financiranja. Delež kapitala v financiranju=kapital/obveznosti do virov sredstev.

33. NA KATERA DVA KAZALNIKA LAHKO RAZČLENITE DONOSNOST SREDSTEV? KAJ NAM OBA KAZALNIKA POVESTA O POSLOVANJU PODJETJA?

Donosnost sredstev=čisti Db+odhodki financiranja/povprečno stanje nsredstev. Kazalnik kaže uspešnost uporabe sredstev podjetja ne glede na to, kako in s kakšnimi stroški so bila ta sredstva pridobljena.

Večja vrednost kazalnika, uspešnejše je poslovanje podjetja. Kazalnik donosnosti sredstev opredelimo kot zmnožek kazalnika dobičkonosnosti prihodkov in obračanja sredstev, kar pomeni, da je donosnost sredstev odvisna od dobičkonosnosti prihodkov in hotrosti obračanja sredstev. Večjo donosnost sredstev dobimo s povečanjem deleža čistega dobička v prihodkih in s hitrejšim obračanjem sredstev.

34. RAZLIKA MED ANG IN NEM OBLIKO IZKAZA USPEHA. KAKO SE V ENI IN DRUGI OBLIKI ODRAŽA POVEČANJE ZALOG NEDOKONČANE PROIZVIDNJE.

Ang- značilno, da so odhodki poslovanja razdeljeni po funkcionalnem načelu. To pomeni, da prikazujemo ločeno proizvodne stroške prodanih proizvodov in stroške NUP. Nem- značilno, da so odhodki poslovanja prikazani po naravnih vrstah stroškov, stroški obdobja so razdeljeni na stroške materiala, stroške storitev, stroške dela, amortizacijo, nabavno vrednost prodanega blaga. Upoštevati je potrebnospremembo vrednosti zalog proizvodnje in proizvodov. Oba prikaza: prihodkov in odhodkov ne zadržujemo ampak jih prikazujemo ločeno po skupinah.

35. RAZLIKA IN POVEZANOST MED RAČUNOVODSKIM PREDRAČUNAVANJEM IN NAČRTOVANJEM KOT UPRAVLJALNO FUNKCIJO!

Rač. predračunavanje je tisti del celotnega obračunavanja podatkov o prihodnosti kot informacijske funkcije, ki obsega vrednostno stran tega obravnavanja. Po opredelitvi je podobno knjigovodstvu, le da pri računovodskem predračunavanju spremljamo poslovanje za naprej. Njegovi končni izdelki so računovodski predračuni. Načrtovnje kot upravljalna funkcija pa je stalno zamišljanje prihodnjega poslovanja; zamišljanje smotrne porabe dela. Poteka v procesu analiziranja, določanja ciljev ter preverjanja odločitev.

PRIHODKI, KI NASTANEJO PRED PREJEMKI: DA – podjetje A je B prodala 5.4.00 proizvode v vrednosti 10.000 sit. Dogovorjeni rok je 5.5.00. Prihodki so se pojavili takrat, ko je A zaračunalo prodajo (5.4.) do prejema pa bo prišlo takrat, ko bo B plačalo A.

PRIHODKI, KI NISO NIKOLI PREJEMKI: DA – A je od B dobilo brzplačen stroj v vrednosti 10.000 sit. Za A je to izredni prihodek, ki pa ni povečanje denarnih sredstev.

PRIHODKI, KI NASTANEJO ISTOČASNO KOT PREJEMKI: DA – če podjetje proda proizvode za denar oz. kupec plača blago ob njegovem prevzemu se pojavljajo istočasno s prejemki.

ODHODKI, KI NASTANEJO PRED STROŠKI: NE

ODHODKI, KI NISO NIKOLI STROŠKI: DA – podjetje A je imelo to leto težave. Najprej so dali 100.000 terjatev B, ki je šlo v stečaj, v marcu pa jim je pogorelo skladišče v vrednosti 10 mio sit. Oba dogodka sta pomenila odhodek.

ODHODKI, KI NISO NIKOLI IZDATKI: DA – če je podjetje A odpisalo terjatev je nastal odhodek, pri odpisu ne pride do izdatka.

IZDATKI, KI NASTANEJO PRED ODHODKI: DA – če je A najprej plačlo za material, se je pojavil izdatek. Do odhodka pa pride, ko material ne samo porabljen temveč, ko bo vsebovan tudi v prodanih proizvodih.

IZDATKI, KI ŠE NISO ODHODKI: NE

IZDATKI, KI NISO NIKOLI STROŠKI: DA – podjetje A vrnilo B dolg v vrednosti 10.000 sit. To pomeni, da je A imelo izdatke, ne pa stroške.

IZDATKI SO VEDNO STROŠKI: NE

IZDATKI, KI NASTANEJO PRED STROŠKI: DA – podjetje nabavi material in ga plača. V proizvodnjo pa ga prenese kasneje.

IZDATKI, KI NISO NIKOLI ODHODKI: DA – A je kupilo in plačalo zemljišče. Nastal je izdatek, do stroška in odhodka ne pride, ker se zemljišče na amortizira.

IZDATKI SO VEDNO TUDI ODHODKI: NE

PREJEMKI, KI NASTANEJO PRED PRIHODKI: DA – A je dal B predujem za blago z zneskom 10.000 sit. To pomeni, da je poslovni sistem dobil denar oz. prejemek, prihodek pa bo ustvarjen šele, ko bo A dostavil blago oz. račun.

PREJEMKI, KI NISO NIKOLI PRIHODKI: DA – A je dobilo kratkoročno posojilo 10.000 sit od banke. A so se v tem primeru denarna sredstva povečala, do prihodkov pa ne bo prišlo.

PREJEMKI, KI SO VEDNI TUDI PRIHODKI: NE

STROŠKI, KI NISO NIKOLI IZDATKI: DA – A je od B dobilo brezplačen stroj v vrednosti 10.000 sit, a mora dobljeni stroj amortizirati, vendar ni bil potreben za izdatek za njegovo pridobitev.

STROŠKI, KI NASTANEJO PRED ODHODKI: DA – pri proizvodnem podjetju se nekateri stroški najprej zadržujejo v zalogi. Ti stroški postanejo odhodki šele takrat, ko zalogo prodamo.

STROŠKI, KI NASTANEJO PRED IZDATKI: DA – podjetje v naprej obračuna stroške vzdrževanja, plača jih pa šele tedaj, ko podjetje plača za vzdrževanje storitev.

STROŠKI, KI ISTOČASNO NASTANEJO ODHODKI: DA – pri trg. poslovnih sistemih so stroški, ki se pojavljajo v določenem obračunskem obdobju, že tedanji redni odhodki, saj ne moremo z njimi ovrednotiti nedokončanih proizvodov.

STROŠKI, KI ISTOČASNO NASTANEJO KOT IZDATKI: DA – podjetje takoj plača prevozno storitev. To pomeni, da je istočasno nastal izdatek in strošek.